

سرگذشت

سایه‌ی ابری شدم بر دشت‌ها دامن کشاندم:
خارکن با پشته‌ی خارش به راه افتاد
عابری خاموش، در راه غبارآلوده با خود گفت:
"- هه! چه خاصیت که آدم سایه‌ی یک ابر باشد!"

کفتر چاهی شدم از برج ویران پر کشیدم:
برزگر پیراهنی بر چوب، روی خرمنش آویخت
دشتیان، بیرون کلبه، سایبان چشم‌هایش کرد دستش را و با خود گفت:
"- هه! چه خاصیت که آدم کفتر تنهای برج کهنه‌ای باشد!"

آهوی وحشی شدم از کوه تا صحرا دویدم:
کودکان در دشت بانگی شادمان کردند
گاری خردی گذشت، ارابه‌ران‌پیر با خود گفت:
"- هه! چه خاصیت که آدم آهوی بی‌جفت دشتی دور باشد!"

ماهی‌ی دریا شدم نزار غوکان غمین را تا خلیج دور پیمودم.
مرغ دریایی غریبی سخت کرد از ساحل متروک
مرد قایقچی کنار قایقش بر ماسه‌ی مرطوب با خود گفت:
"- هه! چه خاصیت که آدم ماهی‌ی ولگرد دریایی خموش و سرد باشد!"

کفتر چاهی شدم از برج ویران پر کشیدم
سایه‌ی ابری شدم بر دشت‌ها دامن کشاندم
آهوی وحشی شدم از کوه تا صحرا دویدم
ماهی‌ی دریا شدم بر آبهای تیره راندم

دلخ درویشان به دوش افکندم و اوراد خواندم
یار خاموشان شدم بیغوله‌های راز را گشتم.
هفت‌کفش آهنین پوشیدم و تا قاف رفتم
مرغ قاف افسانه بود، افسانه خواندم باز گشتم.

خاک هفت اقلیم را افتان و خیزان درنوشتیم
خانه‌ی جادوگران را در زدم، طرفی نبستم.
مرغ آبی را به کوه و دشت و صحرا جستم و بیهوده جستم
پس سمندر گشتم و بر آتش مردم نشستم.

احمد شاملو
Ahmad Shaamlu
(1925-2000)

Sar-gozasht

Saaye ye abr i shodam, bar dasht haa daaman keshaandam:
Xaar-kan baa poshte ye xaar ash be raah oftaad
Aaber i xaamush, dar raah e qobaar-aalude, baa xod goft:
"- Heh! Ce xaasiyyat ke aadam saaye ye yek abr baashad!"

Kaftar e caahi shodam, az borj e viraan par keshidam:
Barzegar piraahan i, bar cub, ru ye xerman ash aavixt
Dasht-baan, birun e kolbe, saaye-baan e cashm haa yash kard dast ash raa o baa xod goft:
"- Heh! Ce xaasiyyat ke aadam kaftar e tanhaa ye borj e kohne i baashad!"

Aahu ye vahshi shodam, az kuh taa sahraa davidam:
Kudakaan dar dasht baang i shaadmaan kardand
Gaari ye xord i gozasht, Arraabe-raan e pir baa xod goft:
"- Heh! Ce xaasiyyat ke aadam aahu ye bi-joft e dasht i dur baashad!"

Maahi ye daryaa shodam, ney-zaar e qukaan e qamin raa taa xalij e dur peymudam.
Morq-e-daryaa-i qariv i saxt kard az saahel e matruk
Mard e qaayeq-ci, kenaar e qaayeq ash, bar maase ye martub baa xod goft:
"- Heh! Ce xaasiyyat ke aadam maahi ye velgard e daryaa i xamush o sard baashad!"

□

Kaftar e caahi shodam, az borj e viraan par keshidam
Saaye ye abr i shodam, bar dasht haa daaman keshaandam
Aahu ye vahshi shodam, az kuh taa sahraa davidam
Maahi ye daryaa shodam, bar aab haa ye tire raandam

Dalq e darvish aan be dush afkandam o owraad xaandam
Yaar e xaamush aan shodam biqule haa ye raaz raa gashtam
Haft kafsh e aahanin pushidam o taa qaaf raftam
Morq e qaaf afssane bud, afaane xaandam, baaz-gashtam.

Xaak e haft eqlim raa oftaan-o-xizaan dar-naveshtam
Xaane ye jaadu-gar aan raa dar zadam, tarf i nabastam
Morq-e-aabi raa be kuh o dasht o sahraa jostam o bihude jostam
Pas samandar gashtam o bar aatash e mardom neshastam.